

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.541/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos:)
Az alperes:	Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság (8000 Székesfehérvár, Deák Ferenc utca 2.)
Az alperes képviselője:	dr. Polczer Attila kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (6. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Veszprémi Törvényszék 5.K.700.444/2023/5. számú ítélete

Ítélet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. november 1. napjától 2022. november 30. napjáig tartó időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) a helység1 Rendőrkapitányság helység2i Rendőrőrs állományában körzeti megbízotti beosztásban teljesített szolgálatot. Működési körzete helység3 település volt; az alperes által létrehozott körzeti megbízotti csoport (a továbbiakban: KMB csoport) működési körzetete ezen túl magában foglalta helység2, helység4, helység5, helység6 és helység7 településeket is. A perbeli időszakban a felperes a körzeti megbízotti munkakör ellátása mellett rendszeresen látott el a körzeti megbízotti működési körzetén, illetőleg a KMB csoport működési körzetén kívül járőri feladatokat, járőrszolgálatot, elővezetéseket, a TIK (a továbbiakban: TIK) általi küldéseket, migrációs ellenőrzéseket, átkíséréseket, őrzéseket, kísézői beosztás feladatait, rendezvénybiztosításokat, csapatszolgálati feladatokat és határszolgálatot, melyekért megbízási díjat nem kapott. 2020. április hónapban a felperes csak kettő napot volt szolgálatban, ekkor nem végzett szolgálati beosztásához nem tartozó feladatot, a rendőrség épületében dolgozott, feladata ügyiratfeldolgozás volt, 2020. májusában a felperes betegség miatt egy hónapig irodai szolgálatot látott el. A felperes 2022. december 1. napján elektronikus úton előterjesztett szolgálati panaszában 2019. november 1-től az illetményalap 75%-nak megfelelő megbízási díj és kamata megfizetését kérte. Panaszának a helység1 Rendőrkapitányság vezetője nem adott helyt, azt elbírásra felterjesztette az alperes vezetőjéhez, aki a panaszt megalapozatlanságra hivatkozással a határozatszám1. számú határozatával elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében a perbeli időszakra – 2020 május hónap kivételével – 1.043.568 forint megbízási díj és annak 2021. május 6-tól számított törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjaira, valamint a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4., Kf.III.45.173/2021/4. és Kf.VII.40.556/2021/4. számú ítéletére alapította. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ban (havi 28.988 forint) jelölte meg, tekintettel arra, hogy több különböző beosztás feladatait látta el, melyek szolgálatteljesítési idejének jelentős részét kitették, így álláspontja szerint a minimumösszeg közelében megjelölt megbízási díj arányos a többletfeladatokkal. Érvelése szerint az alperes jogszerűtlenül végeztetett vele beosztása ellátása mellett, abba nem tartozóan, a körzeti megbízotti beosztásán, illetve a működési körzetén kívüli járőri és egyéb szolgálati feladatokat, melyek nem egyeztethetők össze a Körzeti Megbízotti Szabályzatról szóló 26/2015. (XII.09.) ORFK utasítással (a továbbiakban: KMB Szabályzat), amelynek 2. pontja alapján a körzeti megbízottnak alapvetően a működési körzetében kell ellátnia feladatait. A KMB Szabályzat 21. és 22. pontjai meghatározzák a körzeti megbízott működési körzetéből történő elvonásának feltételeit, mely feltételek fennállását az alperes a szolgálati panaszt elutasító határozatában nem igazolta. Az elvonás csak eseti jelleggel és kizárólag a működési körzetből lehetséges, nem más beosztás (járőrszolgálatok) ellátására, amelyre a KMB Szabályzat 15., 21. és 24. pontjai alapján csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen. A kifogásolt járőrszolgálatok idején rendszeresen más járőrpárt nem is osztottak be azonos illetékességi területre, ebből következően ezen szolgálatkor felmerülő járőrfeladatok is őt, illetőleg a járőrpárját terhelték. A körzeti megbízotti működési körzetből történő elvonások rendszeressége és jelentős száma alapján az semmiképp sem

tekinthető esetinek. A TIK küldések jelentős része nem felelt meg a KMB Szabályzat 21. d) pontjának. Vitatta a különleges jogrendre és a fokozott ellenőrzésekre való alperesi hivatkozást is. A KMB Szabályzat 2022. augusztus 12-i módosítása kapcsán pedig előadta, hogy a módosítás a megbízási díj iránti igényét nem érinti, az változatlanul megalapozott.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, vitatta a megbízási díj jogalapját és összegszerűségét is. Állította, hogy a napi szolgálati feladatok meghatározása során a felperes megbízási díj megfizetését megalapozó feladatokat nem látott el. Az elvonások részben a KMB Szabályzat 21. pont b)-e) pontjai alapján csapatszolgálati tevékenység végrehajtása céljából, és a KMB szabályzat 22. pontja alapján a alperesi vezető-helyettesének engedélyével kerültek eseti jelleggel végrehajtásra, melyek – álláspontja szerint – a Hszt. 60. §-ában szabályozott átrendelésnek minősülnek. Több esetben készült állományparancs, melynek alapján a felperest ideiglenesen átrendelte. Érvélese szerint a felperes munkaköri leírásai alapján feladatait a KMB Szabályzat, valamint a Járőr és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőrszabályzat) alapján látta el, a kettőt nem lehet élesen elválasztani. A perbeli időszakban fokozott ellenőrzések elrendelésére az főkapitányság¹, a főkapitányság² vezetője, valamint a helység¹ Rendőrkapitányság vezetője részéről is több alkalommal sor került. A fokozott ellenőrzések ideje alatt lehetőség volt a felperest eseti jelleggel működési körzetén kívül is szolgálati feladatok ellátására igénybe venni, a kihirdetett veszélyhelyzet ugyancsak megteremtette az elvonások lehetőségét. A jogalap bírósági megállapítása esetére a megbízási díjat 50%-os mértékben tartotta elfogadhatónak.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság az alperest 1.014.563 forint megbízási díj és annak 2021. május 6. napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamata, valamint 50.728 forint perköltség megfizetésére kötelezte. A felperes keresetét túlnyomórészt – 2020. április hónapot kivéve – megalapozottnak találta. Döntését a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr1.) 2. számú mellékletére, a rendőrség szolgálati szabályzatáról rendelkező 30/2011. (IX. 22.) BM. rendelet (a továbbiakban: szolgálati szabályzat) 26. § (1) bekezdésére, a KMB Szabályzat 1.c) és d) pont., 2., 13., 21., 22., 24., 25., 30., 31. és 44. pontjaira és a Járőrszabályzat 1., 4., 6., 10. és 153. pontjaira alapította.

[5] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a járőr és a körzeti megbízott külön beosztások. A felperes azért látott el járőri feladatokat, mert ezekben tartós hiány, távollét mutatkozott. A felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához, továbbá ezeket beosztásának ellátása mellett, a körzeti megbízotti és körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül is rendszeresen ellátta. A beosztásához nem tartozó feladatok végzésére külön parancsot, illetve TIK küldést kapott, járőri feladatellátása nem felelt meg a KMB szabályzat rendelkezéseinek. Kiemelte, hogy a munkáltató a kinevezés szerinti beosztás keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni, azonban jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör akár átmeneti, akár tartós feladatának ellátását. Az alperes nem helytállóan hivatkozott a Hszt. 60-61. §-ai szerinti átrendelésre, mert a Hszt. ezen előírásai meghatározzák, hogy milyen esetben és mennyi ideig történhet átrendelés. A perbeli

szolgáltatások ellátása során az átrendelés jogszabályi feltételei nem valósultak meg. Az átrendelés, annak időbeli korlátai [Hszt. 60. § (2), 61. § (3) bekezdései] miatt a többletfeladatok számához és rendszerességéhez mérten csekély időtartamú, így a megbízási díj mértékét érdemben nem befolyásolja. A felperesnek pedig folyamatosan, napi rendszerességgel kellett ellátnia a működési körzetén kívüli járőri és egyéb szolgálati feladatokat, nem eseti jelleggel, ahogyan azt az alperes tévesen állítja. A KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától történő módosítása sem eredményez a megbízási díj fizetése alóli mentesülést, mert a munkáltató a munkaköri leírásban az adott beosztáshoz nem tartozó rendszeresen ellátandó feladatokat a beosztás részeként nem rögzíthet (Kúria, Kf.III.45.173/2021/4.). A fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőri tevékenység megbízási díjat megalapoz. Mivel a felperes a munkáltató utasítása alapján visszatérően, rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó többletfeladatokat, ezért részére a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján e feladatok után megbízási díj jár. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemmel egyezően a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, figyelemmel a peresített időszakban a felperes által ellátott többletfeladat mennyiségére, rendszerességére, folyamatosságára. 2020. április hónapra megbízási díjat nem állapított meg, mert ekkor a felperes nem végzett szolgálati beosztásához nem tartozó feladatot, és nem volt megállapítható helyettesítési munka sem.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, harmadlagosan a megbízási díj havi mértékének az illetményalap 50%-ra történő mérséklését, illetve annak megfelezését kérte. Igényt tartott másodfokú perköltsége megtérítésére is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben hibásan állapította meg, és téves jogértelmezésre jutott, az elsőfokú ítélet sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2.§ (4) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdését és a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr2.) 35.§ (6) bekezdését.

[7] Érvelése szerint az elsőfokú ítélet nem adott adekvát választ arra, hogy a felperesi igény megalapozottságát a Hszt. 71.§ (1) bekezdésének mely pontjaira alapította. Az ítélet indoklása ugyan utal a 71.§ (1) bekezdés a)-b) pontjára, de a c) pontra alapított igényről való döntést mellőzi, annak ellenére, hogy védiratában e pontokra alapított igényre is reagált, különösen, mert a helységi Rendőrkapitányságról 11 fő indított közigazgatási pert megbízási díj megfizetése iránt, és a védirtához csatoltan igazolta, hogy csak 3 fő „járőr jellegű” beosztást betöltő munkatárs volt három hónapot meghaladóan távol. Kétséges felperes érvelése, mert 11 személy nem is tudott volna folyamatosan más beosztásokhoz tartozó feladatokat ellátni, mivel nem volt annyi betöltetlen beosztás, vagy távollévő személy.

[8] Nem tartotta megalapozottnak, hogy az elsőfokú bíróság a Kormány által elrendelt veszélyhelyzetben történő feladatellátással kapcsolatos álláspontját negligálta. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság adós maradt az ezzel kapcsolatos álláspontja kifejtésével, különösen, hogy a veszélyhelyzeti feladatok ellátására nincs külön rendőri apparátus, beosztás, az elsőfokú bíróság ítélete e körben jogsértő. A minősített időszak feladatok

ellátása minden rendőr munkaköri leírásban rögzített feladata. E vonatkozásban kizárt a megbízás, így a felperesi igényérvényesítés is. A különleges jogrend idején történő munkavégzést az főkapitányság1 vezetője 10 nap pótszabadsággal elismerte.

[9] Tévesnek találta az elsőfokú ítéletnek az eltérő körzeti megbízotti körzetben, de azonos KMB csoportban teljesített szolgálat közötti különbségtételét is. Álláspontja szerint az azonos KMB csoportban történő feladatellátás ugyanolyan megítélés alá tartozik, mintha a körzeti megbízott a saját településén látná el szolgálatát. Ezt az álláspontot erősíti a KMB Szabályzat 2. pontjának 2022. augusztus 12-től bekövetkezett módosítása (a KMB Szabályzat módosítása eltörli a KMB működési körzet és a KMB csoport működési körzete közötti, a bírósági gyakorlat által húzott éles határvonalat).

[10] Az elsőfokú ítélet figyelmen kívül hagyta, hogy bár létezik külön KMB Szabályzat és külön Járőrszabályzat, a feladatok mégsem különíthetők el teljes mértékben, részben fedik egymást, vagyis a felperes is köteles volt járőrfeladatokat ellátni, az számára többletfeladatot nem eredményezett. Az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes megállapítása ellentmond a KMB Szabályzat 37. pontjának, mely szerint a körzeti megbízott szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenység ellátására köteles. Az elsőfokú ítélet kitért a járőr és a körzeti megbízotti beosztások közötti összefüggésekre, különiségekre, de nem adott magyarázatot arra, hogy a járőri tevékenységnek felperes általi ellátása miért alapoz meg megbízási díjat.

[11] A KMB Szabályzat 21. pontja öt különböző esetet említ, amikor a felperes eseti jelleggel elvonható működési körzetéből, ez öt különböző jogcímet jelent, mindegyiket külön-külön kell vizsgálni és számításba venni, ami eltérő megítélést eredményezhet.

[12] Az összecszerűség körében akként érvelt, hogy a munkáltató mérlegelési jogköre a mérték megállapítása. A bíróság a 75%-os mérték meghatározásakor elveszi mérlegelési jogkörét. A felperes alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatot látott el, melyhez kapcsolódóan nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, így magasabb összegű megbízási díjat nem alapoz meg, indokolt az 50%-os mértékre csökkentés. Figyelemmel azonban a pereskedő körzeti megbízottak számára és a ténylegesen hiányzó létszám arányára, az 50%-os mértéknek az állomány tagjai közötti megosztása indokolt, ami a 25%-os mérték megállapítását indokolja.

[13] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[14] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[15] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján, kizárólag a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, ennek során az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak helyes indokaival – az alábbi kiegészítéssel – egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[16] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részbeni hibáját, az indokolási kötelezettség hiányosságát, valamint az alkalmazott jogszabályok helytelen értelmezését és ebből eredő téves következtetését állította. A tényállás

megállapítása körében ugyanakkor nem adta elő, hogy az ítéletben megállapított felperesi feladatellátások közül melyiket és mennyiben vitatja, erre nézve részletes előadást nem tett, megsértett eljárási jogszabály helyet nem jelölt meg, ezért az ítéltábla ebben a körben – a Kp. 99. § (1) bekezdésére, 100. § (2) bekezdés b) pontjára és 104. § (1) bekezdésére figyelemmel – nem vizsgálódhatott, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást tekintette irányadónak. Az alperes fellebbezésében nem vonta kétségbe azt a tényt, hogy felperes a peresített időszakban körzeti megbízotti működési körzetében és azon kívül rendszeresen ellátott járőrfeladatokat, járőrszolgálatot, és egyéb szolgálati feladatokat, ugyanakkor téves jogértelmezésre hivatkozással vitatta ezen feladatok ellátásának Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízásként való értékelését, valamint erre tekintettel a megbízási díj jogszerűségét.

[17] Az alperes sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem adott adekvát választ arra, hogy a felperesi igény megalapozottságát a Hszt. 71. § (1) bekezdésének mely pontjaira alapítja. A Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a marasztalás jogalapját, habár pontatlanul jelölte meg, a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdéseire hivatkozott, ítéletének indokolásából azonban egyértelműen, aggálytalanul megállapítható volt, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés egyes pontjai közül a c) pont szerinti törvényi feltételek fennállását vizsgálta és állapította meg. Ezért az indokolásának e hiányossága a helyes tartalmi vizsgálatra tekintettel a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének megsértését nem eredményezhette, a tartalmi vizsgálat alapján ugyanis az ítéleti marasztalás jogalapja a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (5) bekezdésében aggálytalanul és kétséget kizáróan megállapítható volt.

[18] A felperes kereseti igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjaira is alapította. Az elsőfokú bíróság ítéletéből egyértelmű volt, hogy a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladat-ellátását vizsgálta, ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztás ellátását, illetve szolgálati beosztása ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítését nem állapította meg. Mivel ítéletét kizárólag a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetkörre alapította, és a felperes kereseti igényét eszerint tartotta jogszerűnek, a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és b) pontjai szerinti feltételek fennállását vizsgálnia nem kellett. Indokolásában ezért nem kellett számot adnia arról, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés a)-b) pontjai szerinti esetkörök vizsgálatát mely okból mellőzte. A felperes volt az, aki igényét keresettel érvényesítette, fellebbezéssel nem kifogásolta, hogy a a) és b) pontok, mint jogalapi hivatkozásra az elsőfokú bíróság miért nem tért ki: helyzetéhez képest az alperes védekezés körében ellenérvelt, ami nem kereset, amit az elsőfokú bíróságnak ki kellene mérítenie, így az alperes védekezés relevanciájára vonatkozóan állított indokoláshiány tekintetében megfelelően irányadó az Alkotmánybíróságnak az ítéletek szükségtelen túlindokolásával összefüggő megállapítása.

[19] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét annak tartalma szerint bírálta el, kérelmének 2020. április hónapot kivéve helyt adott, a perben érvényesített kereseti kérelemről döntést hozott, a keresetet kimerítette, így a Kp. 2. § (4) bekezdésének és a 86. § (1) bekezdésének a sérelme nem állapítható meg.

[20] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet tartalmi vizsgálata alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság egyértelműen azt tekintette a megbízási díjra alapot adó többletfeladatnak, hogy a felperes körzeti megbízotti beosztása mellett, de a beosztásához nem tartozó többletfeladatként látta el a járőri, járőrszolgálati és egyéb szolgálati feladatokat, és a megbízási díjra jogosultság megítélésénél annak tulajdonított jelentőséget, hogy felperes a körzeti megbízotti szabályzat 21. és 22. pontja alapján látta-e el a feladatait és a működési körzetéből nem eseti jelleggel, és nem a szabályzatban meghatározott feladatok ellátására kapott utasítást az alperestől.

[21] A fentiek szerint a felek közötti jogvita alapvető kérdését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesülése jelentette, tekintettel arra, hogy az alperes álláspontja szerint a felperes által ellátott feladatok beosztásának részét képezték, azok többletfeladat jellege nem támasztható alá. Az ezzel kapcsolatos megállapítások az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartoznak, és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadnak, amely jogértelmezéseket azonban a Kúria – a KMB szabályzat módosításának esetleges következményei kivételével – már a fellebbezésben felvetett jogszabálysértés-állítások esetében elvégezte.

[22] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor az alperesnek az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgáltatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés]. A perben nem volt vitatott, hogy a keresettel érintett időszakban felperes a beosztásához tartozó feladatok ellátása mellett, az alperes utasítása szerint egyes napokon a beosztásához nem tartozó feladatokat látott el többletfeladatként, ezért az elsőfokú bíróság helyesen a Hszt. 71.§ (5) bekezdése fennállását állapította meg.

[23] Miként a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria is számos határozatában leszögezte, az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával az állománytáblában rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következőes bírói gyakorlat szerint „[a] munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását” (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1, Kf.VII.45.117/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-1176).

[24] A fentiek alapján helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be. A Kúria korábbi, szintén közzétett határozataiban (pl.: Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-744, Kf.VII.45.155/2021/6. – BHGY K-KJ-2022-785) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívák, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. A megbízási díjra jogosultság tekintetében nem annak van jelentősége, hogy a felperes elméleti felkészültsége, valamint szakmai ismeretei és tapasztalatai őt ténylegesen alkalmassá tették-e ezen, a kapitányságvezető utasításából fakadó feladatok ellátására, illetve az általa ténylegesen végrehajtott feladatok többletmegterhelést jelentettek-e a számára, vagy aránytalan sérelmet okoztak-e, hanem kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a körzeti megbízotti beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az

adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapol meg.

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőr feladatokat és egyéb szolgálati feladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen végezte, amelyre nem adott jogalapot a KMB Szabályzat 24. pontja, valamint a 21. pont egyes alpontjainak egyike sem, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ugyan ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15. – BHGY K-MJ-2018-299, Kf.VII.39.525/2021/3. – BHGY K-KJ-2021-744). A munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. – BHGY K-MJ-2017-1).

[26] A fentiek tükrében az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a felperes által a munkáltató egyoldalú utasítására, a működési körzetén kívül is, nem eseti jelleggel, hanem rendszerességgel ellátott járőrszolgálati feladatok nem tartoztak a felperes kinevezése szerinti beosztásához. A KMB Szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen osztható be; a közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB Szabályzat 21-22. pontjában meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. Az alperes azonban nem állította és nem bizonyította, hogy a felperes beosztása a KMB Szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A KMB Szabályzat 21. pontja csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. A felperest a perbeli időszakban visszatérő rendszerességgel, tehát nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri és egyéb szolgálati feladatokra, amire a KMB Szabályzat nem ad felhatalmazást. Ezért a működési körzetén kívüli járőri tevékenysége a felperest a fokozott ellenőrzés és – ugyanezen indokra alapítottn – a különleges jogrend időszakában, valamint a csapatszolgálati tevékenység végrehajtása esetén is megbízási díjra jogosította. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.005/2022/4. – BHGY K-KJ-2022-899, Kf.VII.45.007/2022/4 – BHGY K-KJ-2022-898.)

[27] Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az eseti jelleg vizsgálata körében az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a KMB Szabályzat 21. pontja szerinti esetköröknél az eseti jelleget külön-külön kellene vizsgálni, az egybevont következtetés az indokolásban nem jelenti azt, hogy a bíróság ne a felek hivatkozásai alapján releváns pontok szerinti vizsgálatot végezte volna el.

[28] A KMB csoport létrehozása a KMB Szabályzat 3. d) és 15. pontjaiban foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, az a KMB csoport működési körzetével kibővülne. A KMB Szabályzat 15. pontja a körzeti megbízotti csoport létrehozásának lehetőségét azért írta elő, hogy a körzeti megbízotti feladatok ellátása, a folyamatos rendőri lefedettség az egyes csoportba beosztott körzeti megbízottak távolléte esetén is biztosított legyen, ugyanakkor a

KMB Szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott a csoport működési területén sem vehető igénybe járőrszolgálatra, csoport működési körzetében körzeti megbízotti feladatokat láthat el, járőrszolgálatot pedig csak saját működési körzetében járőrrel közösen végezhet. A KMB Szabályzat 15. és 24. pontjából pedig nem következik olyan értelmezés, hogy a csoporttag működési körzete, annak külön rögzítése nélkül, kibővül a csoport összeadódott működési körzetére. A körzeti megbízott működési körzete változatlanul megmarad, függetlenül a csoport megalakításától, melyet alátámaszt a KMB Szabályzat 72. c) pontjában írt azon rendelkezés is, hogy a körzeti megbízotti csoport létrehozása esetén a csoport működési körzeteleírását olyan módon kell elkészíteni, hogy az a csoportba besorolt körzeti megbízottak működési körzetét elkülönítve tartalmazza. A fentiekre figyelemmel a közterületi szolgálat fogalmát - szemben a fellebbezésben foglaltakkal - nem értelmezte tévesen az elsőfokú bíróság, a felperes körzeti megbízotti beosztásától eltérő többletfeladat ellátásnak minősülnek alperes utasítása alapján a KMB Szabályzat 24. pontjától eltérően teljesített rendszeres járőri feladatok felperes működési, akár csoport működési körzetén kívül, számos esetben nem is járőrrel, hanem másik körzeti megbízott párjával közösen. A Kúria a körzeti megbízott által a működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszer szintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és a csoport működési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-930, Kf.VII.45.184/2021/4. – BHGY K-KJ-2022-929).

[29] A KMB Szabályzat 2022. augusztus 12. napjától módosult rendelkezései közül az alperes fellebbezésében kizárólag a működési körzettel összefüggő 2. pontban foglalt – korábbitól eltérő tartalmú – normahelyet hívta fel, azonban részletesen nem munkálta ki, hogy az elsőfokú ítélet arra vonatkozó indokolása mennyiben és milyen okból jogszabálysértő, továbbá a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt konjunktív feltételrendszer körében kialakult jogértelmezést miként változtatja meg. Az e tárgykörben kialakult gyakorlat szerint a megbízási díjra való jogosultságot nem csupán a működési körzeten kívül végzett tevékenység, hanem a beosztásához nem tartozó többletfeladatellátás is megalapozza. A KMB Szabályzat 2. pontjának alperes által hivatkozott módosulása ezért nem teszi az elsőfokú ítéletben tett azon megállapítást megalapozatlanná, hogy a felperes rendszeresen végzett járőri és egyéb szolgálati feladatokat, melyek a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhetők, és az (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosítják.

[30] Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5. – BHGY K-KJ-2022-1176); amennyiben az alperes nem állapít meg és nem fizet megbízási díjat a felperesnek, a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatja meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését kizárólag azon az alapon nem tartotta megalapozottnak, hogy a körzeti megbízotti szolgálati beosztás magasabb besorolása a járőri, járőrvezetői beosztásnál, ahhoz nem állapítható meg magasabb felelősségi kör, és többletterhelést sem jelent. Jelen esetben a mérlegelés kereteit a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt 50-200 %-ig terjedő tartomány, annak konkrét szempontjait pedig a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésében felsoroltak határozzák meg; mely utóbbi norma előírja, hogy a helyettesítési díjat a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésekben foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. A mérlegelés akkor okszerű, ha valamennyi

mérlegelési szempont a döntés meghozatalánál figyelembevételre kerül. Egyetlen mérlegelési szempont kiragadása (alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladat ellátása) a komplex mérlegelést nem teszi okszerűtlenné, és abból a többletfeladatok nagyságára, valamint az okozott többletteher mértékére vonatkozó következtetés nem vonható le. E körben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a többletfeladatok mennyiségét, rendszerességét, folyamatosságát értékelte, mely értékelési szempontokra a fellebbezés ellenérveket nem hozott fel, azokat nem döntötte meg. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy az alperes azon hivatkozása, hogy a helység1 Rendőrkapitányságról több személy pert indított megbízási díj megállapítása iránt, nem ad alapot a mérséklésre, mivel a felperes és a többi pert indító körzeti megbízott a többletmunkát személyenként külön-külön teljesítették. Mindebből következően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy a felperest az általa végzett többletfeladatokért összességében a rendvédelmi illetményalap 75 %-nak megfelelő megbízási díj illeti meg.

[31] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[32] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4.§ (1) bekezdésére és 3.§ (2) és (5) bekezdéseire figyelemmel a pertárgyérték 2,5 %-ában állapította meg.

[33] Az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után az Itv. 46. § (1) bekezdésébe szerint számított 81.165 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[34] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[35] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. július 10.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró